

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. **29.08.2023**

Av. Mahmut Tanal
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ili Haliliye ilçesinde bulunan, Surp Asdvadzadzin Kilisesi olarak da bilinen, Germuş Kilisesi'nin atıl vaziyette bırakıldığı ve Kilise'nin tahribata uğradığı iddiaları mevcuttur. Bu hususa ilişkin sorularımın cevaplanması gerekmektedir.

1-) Şanlıurfa ili Haliliye ilçesinde bulunan, Surp Asdvadzadzin Kilisesi olarak da bilinen Germuş Kilisesi'nin atıl vaziyette bırakıldığı iddiaları doğru mudur? Şayet doğruysa bunun gerekçesi nedir? Bakanlığınız, tarihi ve kültürel değeri olan bir mabedi neden kaderine terk etmiştir? Bu husus, Anayasa'mızın "Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması" başlıklı 63. maddesine aykırı değil midir?

2-) İçerisinde Germuş Kilisesi'nin de bulunduğu Şanlıurfa ili Haliliye ilçesi Dağeteği mahallesinin, 23 Ekim 2011 tarihli 28093 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan kararla "Turizm Merkezi" olarak kabul edilmiş olmasına rağmen, Germuş Kilisesi'nin denetimsizlik sebebiyle define arayan kişiler tarafından tahrip edildiği iddiaları doğru mudur? Şayet doğruysa Bakanlığınız tarafından tahribat eylemlerine ilişkin neden tedbir alınmamıştır? Tahrip edilen yerlerin restorasyon çalışmaları başlamış mıdır? Şayet başlamışsa bu çalışmalar hangi aşamadadır? Şayet başlamamışsa bunun gerekçesi nedir? Şanlıurfa'da tarihi ve kültürel varlıkların kendi kaderine terk edilmesi, tahribata karşı korunmaması, bölgedeki kültür turizminin baltalanmasına sebebiyet vermeyecek midir? Bakanlığınız, Germuş Kilisesi'nin daha fazla tahrip edilmemesi için hangi tedbirleri alacaktır?

3-) Germuş Kilisesi'nin kubbesinin çöktüğü iddiaları doğru mudur? Şayet doğruysa restorasyonuna ilişkin çalışmalar başlatılmış mıdır? Şayet başlatılmışsa bu çalışmalar hangi aşamadadır? Şayet başlatılmamışsa bunun gerekçesi nedir?

4-) Bakanlığınız tarafından Germuş Kilisesi için restorasyon projesi hazırlanmış mıdır? Şayet hazırlanmışsa bu projenin kapsamı ve bedeli nedir? Bu projenin gerçekleştirilmesine ilişkin çalışmalar başlatılmış mıdır? Şayet başlatılmışsa hangi aşamadadır? Şayet başlatılmamışsa bunun gerekçesi nedir? Bu proje ne zaman hayata geçirilecektir?

5-) Germuş Kilisesi'nin içindeki ve çevresindeki eski mezarlıkların bulunduğu arazilerin imara açıldığı iddiaları doğru mudur? Şayet doğruysa bunun gerekçesi nedir? Anayasa'mızın 63. maddesi uyarınca kültür ve tabiat varlıklarını korumakla görevli olan Devlet'in, kültürel ve tarihi öneme sahip Germuş Kilisesi'nin daha da tahrip edilmesine yol açacak bu kararı Anayasa'mızın ihlal edilmesi anlamına gelmiyor mu?

6-) Bakanlığınız tarafından, yok olma noktasına gelen Germuş Kilisesi'nin ivedi olarak koruma altına alınmasına ilişkin çalışmaları var mıdır? Bu çalışmalar ne zaman hayata geçirilecektir? Şayet yoksa koruma altına alınmadığı takdirde telafisi imkânsız tarihi ve kültürel kayıplar yaşanacağı açık değil midir?